

[Arbejdsministeren.]

bejdsområde, forholdsvis let skaffe sig den hertil svarende uddannelse. Et uddannelsessystem udformet efter disse retningslinjer skulle kunne bidrage til at forøge den bevægelighed på arbejdsmarkedet, som vil være en forudsætning for fuld udnyttelse — og videre udbygning — af vort produktionsapparat.

Man har måttet skyde en egentlig „grunduddannelse“ lidt i baggrunden, men det foreslås dog, at man i videst muligt omfang — og navnlig for yngre — tilrettelægger en grundundervisning. Yderligere foreslås, at generelle elementer indbygges i specialkurserne. En bredere, egentlig grundlæggende uddannelse, som vi kender f. eks. fra nogle faglærtets uddannelse, er det næppe muligt at gennemføre her, hvor det jo drejer sig om voksne, der ikke kan afse den fornødne tid.

En anden meget vigtig side af forslaget er, at ansvaret for, at uddannelsen bliver ført ud i livet, lægges på arbejdsmarkedets parter. Dette gælder både på kort og på lang sigt. På kort sigt påhviler det organisationerne at udpege medlemmer til de i lovforslaget omtalte brancheudvalg og til uddannelsesrådet, hvorefter disse organer skal tage det fornødne initiativ og navnlig skal sørge for, at der udformes de nødvendige uddannelsesregler for de brancher, der kan blive tale om. På længere sigt påhviler det disse organer at sørge for, at uddannelsesreglerne hele tiden følger tæt op til de krav, som den tekniske udvikling inden for erhvervslivet stiller, og at uddannelsen virkelig gives efter disse retningslinjer. Der er her tale om et ganske betydeligt ansvar og om et selvstyre inden for ret vide rammer, men jeg finder det helt naturligt og på linje med traditionerne på vort arbejdsmarked, at der vises erhvervslivet en betydelig tillid i denne henseende; erhvervslivets parter har i egen interesse den mest direkte tilskyndelse til at sætte deres organisationer og deres sagkundskab ind på at få etableret den rigtige uddannelse og på stadig at få den ført à jour.

Inden for andre områder falder uddannelsen normalt i de helt unge år, men dette lovforslag tager i overvejende grad sigte på voksne — ofte forsørgere. Tilmed voksne arbejdere fra den befolkningsgruppe, hvis

indtjening relativt er lavest, og hvis arbejdsløshed relativt er højest. Det er nødvendigt at yde denne gruppe en særlig økonomisk støtte, hvis man skal gøre sig håb om, at tilstrækkelig mange skal benytte sig af de foreslåede uddannelsesmuligheder. Jeg tænker naturligvis her kun på dag- og kostskoler, men skal loven få virkelig betydning, må dagundervisningen — som den mest effektive — have en betydelig vægt. For at skabe de fornødne forudsætninger for en rimelig tilgang foreslås derfor, at der til sikres arbejderne et eksistensgrundlag i den tid, de er under uddannelse på dag- og kostskoler, nemlig en godtgørelse svarende til, hvad hver enkelt ville have kunnet oppebære i arbejdsløshedsunderstøttelse. Forsørgere, der er i arbejde på det tidspunkt, hvor de påbegynder en uddannelse, foreslås der yderligere tillagt et vist tillæg, så familiens økonomi kan holdes så nogenlunde intakt. Idet jeg om de nærmere enkeltheder tillader mig at henvise til lovforslagets § 9 og bemærkningerne til denne paragraf, vil jeg gerne anføre, at de hovedsynspunkter, der er anlagt, er, at alle ikke-faglærte arbejdere — ledige og ikke-ledige, organiserede og ikke-organiserede — må have adgang til uddannelserne, og at der må sikres deltagerne et sådant eksistensgrundlag i uddannelsesstiden, at der ikke voldes væsentlige afbræk i deres familiers økonomi.

Dette godtgørelsessystem er en videre udbygning af de gældende bestemmelser, hvorefter arbejdsledige, der gennemgår kursus, f. eks. på statens arbejdsmandskursus, i uddannelsesstiden har adgang til at oppebære sædvanlig understøttelse af arbejdsløsheds-kassen eller understøttelse af kursusnævnet.

I paragrafferne 10-12 omhandles statens støtte til undervisningsinstitutionernes etablering inden for et samlet beløb på 15 mill. kr. over en periode på 5 år. Når forslaget — ud fra et nødvendigvis groft, men dog realitetsbetonet skøn — er af en så beskeden størrelsesorden i forhold til den opgave, der foreligger, er det bl. a., fordi man må regne med, at de bestående institutioner i hvert fald foreløbig vil komme til at løse en betydelig del af de uddannelsesopgaver, der vil blive stillet af brancheudvalg og uddannelsesråd. Specielt må statens egen indsats gennem statens arbejdsmandskursus